

OBSAH

Úvod do laboratórnej techniky	7
Laboratórne sklené náradie	8
Váhy a určovanie hmotnosti	17
Lekárnické váhy	17
Technické váhy	17
Predvážky	18
Torzné váhy	19
Analytické váhy	19
Laboratórne sklo a iný materiál	23
Iné materiály používané v laboratóriách	24
Meranie objemu kvapalín	28
Kalibrácia odmerných nádob	35
Zahrievanie a chladenie	38
Zahrievanie	38
Termostaty a ultratermostaty	41
Teplomery a meranie teploty	43
Zariadenia na udržiavanie stálej teploty	44
Chladenie a chladničky	46
Sušenie a odparovanie	49
Sušenie	49
Odparovanie	52
Rozpúšťanie a príprava roztokov	52
Rozpúšťanie	54
Roztoky	54
Základné práce v laboratóriu	55
Odstredovanie	70
Filtrácia	70
Odparovanie	84
Zrážanie rozpúšťadlami	90
Zahrievanie kvapalín pod spätným chladičom	90
Extrakcia	90

Vytrepávanie	93
Dialýza	94
Vyvrážanie látky z roztoku	95
Vysoľovanie	95
Zrážanie rozpúšťadlami	96
Destilácia	98
Vákuová destilácia	101
Destilácia vodnou parou	103
Práca s plynmi	107
Vákuové zariadenia	107
Meranie tlaku a vákua	108
Plynomerná analýza	111
Osmometria	117
Kalorimetria	123
Základné prvky kalorimetrie	124
Druhy kalorimetrov	124
Elektrina v laboratóriách	130
Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom	131
Zdroje elektrickej energie v laboratóriách	131
Striedavé napätie a prúd	132
Rozvod elektrickej energie v laboratóriu a jeho údržba	132
Jednosmerné napätie a prúd	135
Akumulátory	137
Usmerňovače striedavého prúdu	141
Stabilizátory napätia	143
Transformátory	144
Reostaty	147

LABORATORÉNE CVIČENIA

Úvod a základné laboratórne pomôcky	153
Základné práce v laboratóriu	153
Laboratóriá	154
Kovové a iné náradie v laboratóriách	156
Laboratórny poriadok	157
Ochrana a bezpečnosť pri práci v laboratóriu	159
Zaobchádzanie s jedovatými látkami a infekčným materiálom	160
Poranenie v laboratóriu	162
Zaobchádzanie s horľavinami	165
Práca s ocelovými fľašami	165
Hasenie požiarov	166
Váhy a určovanie hmotností	169
Laboratórne sklo a iný materiál	175
Zaobchádzanie s odmerným sklom	175
Porcelán v laboratóriu	176
Práca so sklom	176
Korok, guma, plasty a ich opracovanie	179

Písanie na sklo	182
Umyvanie laboratórneho skla	182
Sterilizácia	184
Meranie objemu kvapalín	186
Postup pri pipetovaní	186
Postup práce s byretou	188
Kontrola kalibrácie odmerných nádob	190
Kontrola správnosti objemu pipiet	191
Kontrola správnosti objemu byriet	192
Zahrievanie a chladenie	194
Stanovenie teploty topenia	195
Stanovenie teploty varu	198
Príprava chladiacích zmesí a meranie ich teploty	199
Stanovenie kryštálovej vody hydrátov	199
Sušenie a odparovanie	201
Sušenie	201
Zahusťovanie roztokov odparovaním	202
Príprava roztokov	203
Meranie hustoty	203
Príklady na prípravu roztokov	207
Rozpustnosť látok	210
Základné práce v laboratóriu	212
Odstreďovanie	212
Kryštalizácia	214
Extrakcia	215
Sublimácia	216
Destilácia	219
Príprava destilovanej vody	219
Príprava redestilovanej vody	220
Demineralizovaná voda	221
Odestilovanie rozpúšťadla	221
Práca s plynmi a vákuom	223
Príprava niektorých plynov	223
Čistenie a sušenie plynov	225
Oceľové fľaše so stlačenými plynmi	228
Osmometria	231
Meranie osmotického tlaku osmometrami	231
Statické osmometre	232
Dynamické osmometre	233
Použitie osmometrie v zdravotníctve	235
Praktické príklady na osmotické javy	234
Kalorimetria	239
Práca s kalorimetrom	239
Coulometria	244
Zdroje prúdu na elektrolýzu a meranie času	246
Určenie bodu ekvivalencie	247
Prehľad coulometrických metód	250

Coulometrické stanovenie chloridov	251
Príklady z coulometrie	253
Prehľad prvkov s hodnotami relatívnych atómových hmotností	255